

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΑΕ 336	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
Διδάσκοντες: Σμαράγδα Παπαδοπούλου			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>	Ιδεοθύελλα, καταγιγιστική γραφή κ. ά.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου - Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-course κ. ά.		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να εκφράζουν δημιουργικά τις σκέψεις τους, να συνθέτουν λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά ή με παιδιά, να χρησιμοποιούν τις γλωσσικές τέχνες όπως το θέατρο και ο κινηματογράφος στην ανάπτυξη δεξιοτήτων δημιουργικής έκφρασης και συγγραφής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση βιβλιογραφίας, παραγωγή δημιουργικών ιδεών, επικοινωνιακή ικανότητα, Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις κατά τη διδακτική πράξη και σύμφωνα με το γλωσσικό υπόβαθρο μαθητών Αυτόνομη εργασία σε σχέση με το μάθημα Ομαδική εργασία κατόπιν συνεννόησης ή προσθετικής εργασίας, Εργασία σε διεθνές περιβάλλον σε συνεργασία με ξένα πανεπιστήμια Erasmus , πολιτιστικούς φορείς και κοινωνικούς φορείς. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής γλώσσας και σκέψης. Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και επικοινωνιακών στρατηγικών στην ομάδα.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

-Η έννοια της δημιουργικότητας , της φαντασίας και η αισθητική της γραπτής έκφρασης . Η δημιουργική γραφή ως είδος γραπτού λόγου, ως φυσική επιλογή και πολιτιστική αντίληψη του κόσμου σε ανθρωπολογικές μελέτες.

-Τεχνικές ιδεοθύελλας, καταγιστικής γραφής, αυτόματη γραφή: Η συνείδηση του συγγραφέα

-Μεταφορική και συμβολική χρήση της γλώσσας σε μελέτη δημιουργικής γραφής γνωστών δημιουργών-συγγραφέων: Τέχνη και τεχνικές.

-Παραγωγή δημιουργικού λόγου σε περιγραφή, ποίηση, μυθοπλασία, διηγηματική εκφορά λόγου. Είδη δημιουργικής γραφής και σχεδιάσματα από τους συμμετέχοντες σε βιωματική δημιουργική γραφή.

-Η δημιουργική γραφή στο θέατρο για παιδιά και η μεταφορά της δημιουργικότητας από τη γλώσσα σε άλλα γλωσσικά και μη εκφραστικά μέσα.

<p>-Σεναριογράφηση και γραπτός λόγος , τελολογικές διαστάσεις της δημιουργικής έκφρασης</p> <p>-Η διόρθωση ενός δημιουργικού κειμένου και η τέχνη της συγγραφής.</p> <p>-Χρήσεις της δημιουργικής γραφής στην εκπαίδευση, στην κοινωνία και στην καθημερινή ζωή.</p> <p>- Ιστορικές και Ψυχολογικές διαστάσεις του δημιουργικού λόγου , από τον ενδιάθετο λόγο στην γραπτή απόδοση. Ρυθμός και έμπνευση στην γραφή ως ελεύθερη δημιουργία.</p> <p>-Δημιουργική ανάγνωση και έμπνευση. Η διαδικασία ολοκλήρωσης ενός γραπτού στη δημιουργική ανάπλαση κειμένων.</p> <p>-Λεξιλόγιο και υφολογία στη δημιουργική γραφή.</p>
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, βιωματικά παιχνίδια και δημιουργικά παραδείγματα σε πειραματικό σχεδιασμό και προσέγγιση έρευνας και συγγραφής</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Οι φοιτητές παραπέμπονται σε ιστοσελίδες σχετικές με το χρησιμοποιώντας και Τ.Π.Ε. εφόσον υπάρχει στο χώρο διδασκαλίας η υλικοτεχνική υποδομή και η πρόσβαση στο διαδίκτυο.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Παρακολούθηση- Συμμετοχή στο μάθημα</p>	<p>40</p>
	<p>Εργαστηριακή άσκηση Πεδίου. Ανάλυση λόγου ή μελέτη περίπτωσης</p>	<p>30</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>5</p>
	<p>Πρακτική άσκηση</p>	<p>-</p>
	<p>Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών με εκπαιδευτικές επισκέψεις</p>	<p>40</p>
	<p>Υποχρεωτική εργασία και πρακτική άσκηση</p>	<p></p>
	<p>Δημιουργική παραγωγή διδακτικού υλικού για το γλωσσικό μάθημα</p>	<p>10</p>
	<p>Φροντιστήριο Γλώσσας</p>	<p><i>Για φοιτητές από το εξωτερικό ή με αδυναμία κατάκτησης επάρκειας στην Ελληνική κατά περίπτωση, προαιρετικά , 0.</i></p>
<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,</i></p>	<p>. παρουσιάσεις εργασιών στη διάρκεια εξαμήνου και στο τέλος του εξαμήνου, εφόσον το επιτρέπουν οι υλικοτεχνικές υποδομές, παραγωγή δημιουργικών γλωσσικών παραδειγμάτων στην ομάδα Συχνά δίνονται απαλλακτικές ή προσθετικές εργασίες για τους ενδιαφερομένους κατά περίπτωση. Προτείνεται</p>	

<p>Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>ετεροαξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση σε μικρές εργασίες στο μάθημα καθώς αυτό έχει βιωματικό εργαστηριακό ύφος και γίνεται επίδειξη τεχνικών στη διάρκεια των παραδόσεων με συμμετοχή των παρευρισκόμενων. Η συμμετοχή στο μάθημα, η σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας και δημιουργική έκφραση επηρεάζουν την αξιολόγηση του μαθήματος καθοριστικά. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική για την βαθμολόγηση.</p>
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ώσδος, Σ. (2014). *Δημιουργικότητα και Δημιουργική Γραφή. Από το παιδί-γραμματέα στο παιδί-δημιουργό κειμένων*. Στρατηγικές δημιουργικής γραφής. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Βλάχου, Γ. Η Δημιουργικότητα στο Παιδί, Ελληνικά Γράμματα.

Κάιςλερ, Πράξις Δημιουργίας.

Παδοπούλου, Σμ. 2000, *Η Ολική Γλώσσα*, Τυπωθήτω-Γ Δαρδανός.

Triller J.(2000), *Creating writers, A creative writing manual for schools*. London: Routledge.

Wallas, G. (1992). *Creativity is forever*. Kendall-Hant.

Morley, D. (2007). *The Cambridge Introduction to Creative Writing*. New York: University Press, Cambridge.

Senblatt, L. M. (1980). "What facts does this poem teach you?", *Language Arts*, 57, 386-394.

Senblatt, L. M. (1999). *Literature as exploration*. New York: The Modern Language Association of America.

Thal-Duclaux, L. (1996). *Το δημιουργικό γράψιμο*. Αθήνα: Πατάκη.

Ελληνόγλωσση Ανθολόγιο για τα παιδιά του Δημοτικού, τ. Α+Β+Γ, Μιχ. Δ. Στασινόπουλος, Γ. Π. Σαββίδης (επιμ.), Αριστείδης Βουγιούκας, Αλέξης Δημαράς, Καλή Δοξιάδη, Γιώργος Ιωάννου, Λίνα Κάσδαγλη, Καλλιόπη Μουστάκα (μέλη επιτροπής), Ο.Ε.Δ.Β, 21976. [Ανθολόγιο] Η ελληνική ποίηση ανθολογημένη, Μάρκος Αυγέρης, Μ.Μ. Παπαϊωάννου, Β. Ρώτας, Θρ. Σταύρου (επιμ.), Γ', Κυψέλη, Αθήνα 1959) [Ανθολόγιο] Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα, Eur. Γαραντούδης (επιμ.), Μεταίχμιο 2006 [Ανθολόγιο] Ελληνικά δημοτικά τραγούδια. Τα μοιρολόγια, Guy Saunier (επιμ.), Νεφέλη 1999 [Ανθολόγιο] Ο ανθολόγος Ερμής. Επιλογές από τους νεοέλληνες ποιητές, 27 τόμοι, Ερμής, 1995-2001 [Ανθολόγιο] Περιπετειώδες, κοινωνικό και μαύρο νεοελληνικό αφήγημα. Εισαγωγή-βιογραφικά- ανθολόγηση (1850-1950), Θωμάς Γκόρπας (επιμ.), Α' + Β', Σίσυφος, 1981 [Ανθολόγιο] Τα δημοτικά μας τραγούδια, Γιώργος Ιωάννου (επιμ.), Ερμής ΕΠΕ και ΔΟΛ Α.Ε., Αθήνα χ.χ. [Ανθολόγιο] Τραγούδια του κάτω κόσμου, μοιρολόγια της μεσοσηνιακής Μάνης, (= συλλογή του ακαδημαϊκού Σωκράτη Κουγέα, κατά τα

έτη 1901-1904), το Ροδακίό, 2000 [Αφιέρωμα] «Αμερικανικό Μπονζάι. [Flash fiction] 43 μικρά διηγήματα Αμερικανών συγγραφέων. Μια ανθολογία», Πλανόδιον, 50 (Ιούνιος 2011), 295—448 [Αφιέρωμα] «Πώς γράφεται η λογοτεχνία», Η Λέξη, 93 (Μάρτης-Απρίλης '90) «Αφιέρωμα στο Νεοελληνικό Διήγημα» (12 σύγχρονοι διηγηματογράφοι αποκαλύπτουν μυστικά της γραφής τους), Διαβάζω, 5 (Μάιος 2004) Anthologie de la poésie Chypriote, Κώστας Μόντης και Αντρέας Χριστοφίδης (επιμ.), Nagel (εκδ.), Παρίσι 1972 (= δίγλωσση έκδοση στο ελληνικό πρωτότυπο και σε γαλλική μετάφραση) Βαγενάς Νάσος, Ποίηση και πραγματικότητα, Στιγμή 1985 Βαλάση Ζωή – Κλιάφα Μαρούλα, Ας παίξουμε πάλι, Κέδρος, Αθήνα 2000 (περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία παιχνιδιών με άξονα τη ρίμα και το μέτρο) Barthes Roland, Η απόλαυση του κειμένου, μτφρ.: Φούλα Χατζιδάκη – Γιάννης Κρητικός, Κέδρος, Αθήνα 1973 Barthes Roland, Ο βαθμός μηδέν της γραφής. Νέα Κριτικά Δοκίμια, μτφρ.: Κατερίνα Παπαϊακώβου, Εκδόσεις Ράππα, Αθήνα 1983 Borges Jorge Luis, Η Τέχνη του στίχου, μτφρ.: Μαρία Τόμπρου, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2006 Buffon G.L.L., «Λόγος για το ύφος», περ. Εκηβόλος, τχ. 8 και 9, (καλοκαίρι και φθινόπωρο 1981) 609-618 Γκαμπέ Ντόρα, Εγώ η μητέρα μου κι ο κόσμος, Κέδρος, Αθήνα 1997 Γκενάκου Ζωή, Η ποίηση του λαού και ο παιδικός λόγος, Πατάκης, Αθήνα 2004 Γκενάκου Ζωή, Η λαϊκή παράδοση και η γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού, Πατάκης, Αθήνα 2003 (Τα βιβλία της Γκενάκου είναι κυρίως ανθολόγια, που παρέχουν άφθονη λογοτεχνική ύλη της ελληνικής παράδοσης πάνω στην οποία στηρίχθηκε σειρά από ασκήσεις) Γρόσδος Σταύρος - Ντάγιου Ευγενία, Γλώσσα και Τέχνη (γλωσσικές δραστηριότητες για το Δημοτικό Σχολείο, σύμφωνα με τη διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας), Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2003 Chehon Anton, Η Τέχνη της γραφής. Συμβουλές σε ένα νέο συγγραφέα, μτφρ.: Βασίλης Ντινόπουλος, εκδόσεις Πατάκη 2007 Gourevitch Philip, Η Τέχνη της Γραφής. 10 κορυφαίοι συγγραφείς αποκαλύπτουν τα μυστικά της τέχνης τους στο Paris Review, μτφρ.: Μαρίνα Τουλγαρίδου, Εκδόσεις Τόπος, Αθήνα 2010 Greig Noel, Θεατρική γραφή, Ένας πρακτικός οδηγός, μτφρ.: Πένυ Φυλακτάκη, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2007 (βιβλίο για την δημιουργία πλοκής και χαρακτήρα· πολύ χρήσιμα τα κεφάλαια για τα λίμερικ και τα σχηματοποιημένα) Ζουμπουλάκη Μανίνα, Πώς να γράψεις [άρθρο, βιβλίο, σενάριο], IntroBooks, Αθήνα 2007 Η Δημοτική μουσική στην Κύπρο, Πρακτικά συνεδρίου, Υπουργείο Παιδείας και πολιτισμού, Πολιτιστικές υπηρεσίες, Λευκωσία 1996 (με βιβλιογραφία για τα τσιαττιστά) Η κουζίνα του συγγραφέα, (=εκδοτική σειρά), Πατάκης, Αθήνα 2004 κ.εξ. 160 Δημιουργική Γραφή Καλοβυρνάς Λύο, Πλαθολόγιο λέξεων, Π Εκδοτική και Λύο Καλοβυρνάς, Αθήνα 2006 ———, Πλαθολόγιο Λέξεων. Η λέξη που ψάχνατε και δε βρίσκατε, εκδ. Οξύ 2000 Κεχαγιόγλου Γιώργος (επιμ.), Πεζογραφική ανθολογία: αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος, Α' + Β', Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών / Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη 2009 «Η Πεζογραφική Ανθολογία παρουσιάζει μια ευρεία επιλογή 250 περίπου νεοελληνικών αφηγηματικών κειμένων που χρονολογούνται από τον 14ο αιώνα ως το 1830/31, και φιλοδοξεί να ανταποκριθεί στην έλλειψη ενός σύγχρονου εγχειριδίου που να παρέχει μια ικανοποιητική, σε μέγεθος και εμβέλεια, εικόνα για την ποικιλία και το γλωσσικό, θεματικό, ιδεολογικό, κοινωνικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον του παλαιότερου νεοελληνικού λόγου που κρυσταλλώθηκε σε γραπτή μορφή. Κύριος στόχος του δίτομου έργου, που περιλαμβάνει βιοεργογραφικά σημειώματα και ερμηνευτικό γλωσσάρι, είναι η παρουσίαση της εξέλιξης, αλλά και των καθυστερήσεων ή αναδιπλώσεων, της γραπτής νεοελληνικής λογοτεχνικής, θρησκευτικής, ιστοριογραφικής, στοχαστικής κτλ. αφήγησης, με σειρά όσο γίνεται πιο πιστή στον χρόνο συγγραφής ή εμφάνισης των έργων σε χειρόγραφο ή έντυπη μορφή. Η αφήγηση αυτή εξετάζεται τόσο στην "πρωτότυπη" έκδοσή της όσο και στην πλούσια όψη των μεταγλωττίσεων, μεταφράσεων, παραφράσεων, διασκευών και μιμήσεων από την

παλαιότερη ελληνική παράδοση και από ένα ευρύ φάσμα ανατολικών και δυτικών γραμματειών.[...]». Κοκόλης Α. Ξενοφών, Η ομοιοκαταληξία, Στιγμή, Θεσσαλονίκη 1993

Κόκορης Δημήτρης, Ποιητικός ρυθμός, Νησίδες, Θεσσαλονίκη 2006 Κουμανούδης Α. Στέφανος, Ημερολόγιον 1845-1867, Ίκαρος 1990 Kallas–Καλογεροπούλου Χριστίνα, σενάριο – Η Τέχνη της επιπόησης της αφήγησης στον κινηματογράφο, 66 ασκήσεις και 1 μέθοδος, Νεφέλη, Αθήνα 2006 King Stephen, Περί Συγγραφής. Το χρονικό μιας τέχνης, μτφρ.: Μιχάλης Μακρόπουλος, Bell, Αθήνα 2006 Kundera Milan, Η τέχνη του μυθιστορήματος, μτφρ.: Φίλιππος Δρακονταειδής, Εστία, Αθήνα 1988 Λορεντζάτος Ζήσιμος, Ένα τετράστιχο του Χαίντερλιν, Ίκαρος 2006 Λεξητανίλ.

Lang Andrew, Πώς να αποτύχετε στη λογοτεχνία, μτφρ.: Πέτρος Τσαπίλης, Ανατολικός, Αθήνα 2002 (Με χιουμοριστικό ύφος ο Andrew Lang καταγράφει συνήθη λάθη που οφείλει να αποφεύγει κανείς) Liosa Mario Vargas, Επιστολές σ' ένα νέο συγγραφέα, μτφρ.: Μαργαρίτα Μπονάτσου, Καστανιώτης, Αθήνα 2001

Μαμμέλης Απόστολος, Τα θαλασσινά, φιλολογική φιλολ. επιμ.: Γ.Π. Σαββίδης, Ανθολόγος Ερμής 6, Αθήνα 21996 [Μαχαιράς Λεόντιος] Leontios Makhairas, Recital concerning the Sweet Land of Cyprus entitled "Chronikle", τ. 1, R. M. Dawkins (επιμ.), Clarendon Press, Οξφόρδη 1932 (= στον πρώτο τόμο το Χρονικό στην κυπριακή διάλεκτο) Μηλιώρη Πόλυ, Δημιουργική γραφή για μελλοντικούς ομότεχνους, Ψυχογιός, Αθήνα 2006 Μητσάκης Κάρολος, Το ελληνικό σονέτο, Εκδόσεις Φέξη, Αθήνα 1962 Μόντης Κώστας, Στιγμές, αυτοέκδοση, 1958· Συμπλήρωμα των στιγμών, Λυρική Κύπρος, Λευκωσία 1960· Ανθολόγηση από τις Στιγμές (1958–1975), Κέδρος 1978 (Περιλαμβάνονται μαζί με άλλες «στιγμές», στα Άπαντα του ποιητή) Μωραΐτης Θανάσης, Νάνι, τ' άνθι των ανθών, Ίνδικτος, Αθήνα 2005 Michaux Henri, Ονειροπολώντας με αφορμή αινιγματικές ζωγραφιές, μτφρ.: Μπίλη Βέμη, Άγρα, Αθήνα 2008 Νικολάου Θεοδόσης, Πώς αναλύουμε αισθητικά ένα ποίημα, Αθήνα 1966

Παπαντωνάκης Γεώργιος et al., Οι ιδέες των παιδιών για την παιδική λογοτεχνία, Τόπος, Αθήνα 2010 «[...] το βιβλίο χαρτογραφεί τις απόψεις παιδιών των τριών τελευταίων τάξεων της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την παιδική λογοτεχνία και τις αναγνωστικές τους προτιμήσεις []. Απεικονίζονται η συμπεριφορά των μαθητών απέναντι στους τρόπους προσέγγισης του λογοτεχνικού κειμένου στη σχολική τάξη και στην παρουσία της παιδικής λογοτεχνίας στο σχολικό πρόγραμμα, ο ρόλος του δασκάλου στην ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας του μαθητή.» Παπαντωνίου Ζαχαρίας, Διηγήματα, Αθήνα 1927· <http://anemi.lib.uoc.gr> Παπαντωνίου Ζαχαρίας, Τα χελιδόνια. Ποιήματα για παιδιά, Βιβλιοθήκη Εκπαιδευτικού Ομίλου, Αθήνα 1920· <http://anemi.lib.uoc.gr> Πολίτης Λίνος (επιμ.), Ποιητική Ανθολογία, Α'–Η', Δωδώνη, Αθήνα 1985 (= δεύτερη φωτομηχ. ανατύπωση) Πουρκός Μάριος (εισαγ., επιμ.), Τέχνη, Παιχνίδι, Αφήγηση, Εκδόσεις Τόπος, Αθήνα 2009 161

Βιβλιογραφία Poe Edgar Alan, Δοκίμια, μτφρ.: Ευ. Αλεξοπούλου και Αλεξ. Δημητριάδη, Ροές, Αθήνα 2002 Pound Ezra, Η Άλφα Βήτα της μελέτης. Δοκίμιο, Κέδρος, 1974 Pound Ezra, Ποιητική Τέχνη, Αστρολάβος / Ευθύνη, 1985 Queneau Raymond, Ασκήσεις Ύφους, μτφρ.: Αχιλλέας Κυριακίδης, Ύψιλον, Αθήνα 1984 (Ολόκληρο το βιβλίο αναδηγείται σε μικρά ξεχωριστά κεφάλαια ένα μικροπεριστατικό της καθημερινότητας, παραλλάσσοντας το ύφος της αφήγησης σε 99 διαφορετικές επιλογές) Rilke Rainer Maria, Γράμματα σ' ένα νέο ποιητή (1929), μτφρ.: Μάριος Πλωρίτης, Ίκαρος, Αθήνα 132005 Rodari Gianni, Ασκήσεις Φαντασίας, μτφρ.: Μαρία Βερτσώνη-Κοκόλη, Τέσσερα (εκδ.), 1990 Rodari Gianni, Γραμματική της Φαντασίας. Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες, μτφρ.: Γιώργος Κασαπίδης, Μεταίχιμο, Αθήνα 2003 (Τα βιβλία του Ροντάρι θεωρούνται κλασικά και πρωτοπόρα. Οι συγγραφικές πρακτικές υλοποιούνται εντός της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ενώ παράλληλα ο εκπαιδευτικός θα βρει ασκήσεις και θα αντλήσει ιδέες) Σαββίδης Γ.Π. (επιμ.), «Ανέκδοτα σημειώματα

ποιητικής και ηθικής», Μικρά Καβαφικά, Β΄, Ερμής, 1987 Σολωμού - Ξανθάκη Βάσα, «Πώς ο Λιας έσπαζε το κεφάλι του για το πού θα 'βρισκε η μάνα του ψάρι», Ανθολόγιο για τα παιδιά του Δημοτικού, Α΄ Σουλιώτης Μίμης, Αλφαβητάριο για την ποίηση [...], Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2009 Σουλιώτης Μίμης, Μου αφήνεις πενήντα δραχμές για τσιγάρα, Η Δημιουργική γραφή άνευ διδασκάλου 1, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2009 Σταύρου Θρασύβουλος, Νεοελληνική μετρική, Ινστιτούτο Νεοελληνικών σπουδών (Ιδρ. Μαν. Τριανταφυλλίδη), Θεσσαλονίκη 1992 Ταγκόπουλος Π. Δημήτρης, Φιλολογικά πορτραίτα 1886-1920, Αθήνα 1922· www.sarantakos.com/kibwtos/mazi/tagkoroulos/filologika/04.htm [= το ποίημα «Η γείτων»] Τάφα Ευφημία, Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001 (Το βιβλίο της Τάφα δίνει εικόνα για το ψυχολογικό κλίμα μιας προσχολικής τάξης σχετικά με την δημιουργική γραφή και αποτύπωση, το εξελικτικό στάδιο των παιδιών σε συνδυασμό με τις προσφερόμενες ασκήσεις και προτάσεις). Τσιλιμένη Τασούλα – Παπαρούση Μαρίτα (επιμ.), Η Τέχνη της μυθοπλασίας και της δημιουργικής γραφής. Συγγραφείς και θεωρητικοί μιλούν για την τέχνη του μυθιστορήματος, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2010 [Χαμπής] Hambis Tsangaris, Ο Σπανός τζι οι σαράντα δράτζιοι / Spanos and the Forty Dragons, Κυπριακόν παραμύθιν / A folk tale from Cyprus, αυτοέκδοση, Λευκωσία 1991 (Τρίγλωσση έκδοση στην κυπριακή διάλεκτο, στα ελληνικά και στα αγγλικά. Μτφρ. στα ελληνικά: Ελ. Παιονίδου· μτφρ. στα αγγλικά: Έλ. Πουλχερίου. Βιβλίο εξαιρετικά ενδιαφέρον για την εικονογράφηση με χαρακτηριστικά καθώς και για τις διαφοροποιήσεις της χειρογραφής του καλλιτέχνη, αναλόγως με το νόημα των λέξεων και φράσεων) Χατζητάκη—Καψωμένου Χρυσούλα, Το νεοελληνικό λαϊκό παραμύθι, ΙΝΣ —Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη 2002 Ξενόγλωσση Behn Robin και Twichell Chase (επιμ.), The practice of poetry, Harper, ΗΠΑ 2001 Bell Julia και Magrs Paul (επιμ.), The creative writing coursebook. Forty Authors Share Advice and Exercises for Fiction and Poetry, Macmillan, Ηνωμένο Βασίλειο 2001 Benton Peter, «Unweaving the Rainbow: poetry teaching in the secondary school I», Oxford Review of Education, τ. 25, τεύχ. 4 (1999), 521—531 Bickham M. Jack, The 38 most common fiction writing mistakes (and how to avoid them), Writer's Digest Books, Σινσινάτι 1997 Carter James, Creative Ideas for Writing, David Fulton Publishers, Όξον 2002 (Το βιβλίο δίνει έμφαση στις άλλες τέχνες και στη σχέση τους με την δημιουργική γραφή· συνοδεύεται από CD και ασκήσεις πάνω σε συγκεκριμένα μουσικά ακούσματα) Davidson Chad και Fraser Gregory, Writing Poetry. Creative and Critical Approaches, Palgrave Macmillan, Ηνωμένο Βασίλειο 2009 Dymoke Sue, «Taking Poetry off its Pedestal: The Place of Poetry Writing in an Assessment Driven Curriculum», English in Education, τ. 35, τεύχ. 3 (2001), 32—41 Earnshaw Steven (επιμ.), The Handbook of Creative Writing, Edinburgh University Press, Εδιμβούργο 2007 162 Δημιουργική Γραφή (Σχετικά δύσκολο, αλλά ιδιαίτερα κατατοπιστικό βιβλίο. Η ιδιαιτερότητά του είναι ότι εξετάζει ενδελεχώς την δημιουργική γραφή ως επιστημονικό πεδίο σε μεταπτυχιακό επίπεδο) Geraghty Margaret, The five-minute writer. Exercise and inspiration in creative writing in five minutes a day, How to books, Οξφόρδη 2009 Goldberg Natalie, Writing down the bones. Freeing the writer within, Shambhala, Βοστώνη 1986 Graham Robert, et al. (επιμ.), The road to somewhere. A creative writing companion, Palgrave Macmillan, Νέα Υόρκη 2005 Harper Graeme (επιμ.), Teaching creative writing, Continuum, Λονδίνο 2006 Herbert W. N., Writing Poetry, Routledge, Όξον 2010 Hughes Ted, Poetry in the making, Faber and Faber, Λονδίνο 1967 (Μιλά ο ποιητής για την τέχνη του) Kovacs Zoltan, Metaphor. A practical introduction, Oxford University Press, Οξφόρδη 2010 (εξειδικευμένο βιβλίο που επικεντρώνεται στην επιστημονική ανάλυση της μεταφοράς) Kowitz Steve, In the palm of your hand. The poet's portable workshop. A lively and illuminating guide for the practicing poet, Tilbury House Publishers, Γκάρντινερ 2007 Lee Oliver F., Turning Children on to Poetry. A

Creative Writing Experiment, Writers Club Press, ΗΠΑ 2001 Majakovski Vladimir, How verses are made?, μτφρ. (στα αγγλικά): G. M. Hyde, Cape (εκδ.), Λονδίνο 21974 Mills Paul, The Routledge creative writing coursebook, Routledge, Όξον 2006 Morgan Michaela, How to teach poetry writing at key stage 2, David Fulton Publishers, Όξον 2001 Morley David, The Cambridge Introduction to creative writing, Cambridge University Press, Κέιμπριτζ 2007 Moustaki Nikki, The complete Idiot's guide to Writing Poetry, Alpha Books, Νέα Υόρκη 2001 Neubauer Bonnie, The write - brain workbook (366 exercises to liberate your writing), Writer's Digest Books, Σινσινάτι 2006 Neubauer Bonnie, Take 10 for writers (generate ideas and stimulate your writing in only 10 minutes a day), Writer's Digest Books, Σινσινάτι 2009 Redmond John, How to write a poem, Blackwell Publishing, Ηνωμένο Βασίλειο 2006 Rozelle Ron, Description & Setting. Techniques and exercises for crafting a believable world of people, places, and events, Writer's Digest Books, Σινσινάτι 2005 Sharp Caroline, A Writer's Workbook, St. Martin's Griffin, Νέα Υόρκη 2000 Shaw Ron, 1001 Brilliant Writing Ideas. Teaching inspirational story-writing for all ages, Routledge, Όξον 2003 Skelton Sheri, «Finding a Place for Poetry in the Classroom Every Day», The English Journal, τ. 96, τεύχ. 1 (2006), 25—29 Spiro Jane, Creative Poetry Writing, Oxford University Press, Οξφόρδη 2004 Sweeney Matthew και Williams Hartley John, Write poetry and get it published. Teach Yourself, Ηνωμένο Βασίλειο 1997 Viders Sue, et al., 10 steps to creating memorable characters, Lone Eagle, Νέα Υόρκη 2006 White Fred, The daily writer (366 meditations to cultivate a productive and meaningful writing life), Writer's Digest Books, Σινσινάτι 2008